

AUTOR:

Jostein Gaarder: va néixer a Oslo l'any 1952 i va ser professor de filosofia i de la història de les idees en un liceu de Bergen durant onze anys. Al 1986 va publicar *el diagnòstico*, una col·lecció de relats en el que van sorgir dos llibres per a jòvens: *los chicos de Sukhavati* y *el Palacio de la rana*. Al 1990 va rebre el premi Nacional de crítica literària a Noruega per l'obra *el misterio del solitario*. Però es *el mundo de sofía* el llibre que el converteix en un dels autors de més èxit a Europa, a on la novel·la s'ha convertit en un autèntic *best-seller* en diferents països, havent-se traduït a més de quinze idiomes. Va aconseguir l'èxit amb "el món de Sofia", desde llavors, no ha deixat d'indagar amb els misteris de l'existència, el que relament intenta transmetre en cada un dels llibres es la necessitat d'obrir molt els ulls i fer entendre a la gent de que no estem sols ni tampoc que som éssers únics carregats de sentits.

Ell és un home senzill, que disfruta parlant del bosc i de les estrelles i que no para de meravellar-se davant el miracle de la vida. Ell diu "m'agrada passejar diàriament pel bosc i contemplar les estrelles. Llavors sento que formo part de la naturalesa, de l'univers, i quant torno a casa abraço a la meua dona. Sé que amb ella ho puc compartir tot."

EL MON DE SOFIA

Al començament de la història, Sofia Amundsen, la nena de catorze anys protagonista, rep una carta estranya, amb una pregunta estranya Qui ets? amb la qual l'autor es anònim i es convertirà amb el seu perfecte interlocutor. La carta li arriba justament el dia del seu aniversari en que Sofia compleix quinze anys, i d'aquí a endavant la correspondència es convertirà en una búsqueda que ens permeteix a tots repassar la història de la filosofia. Segueixen passant coses rares i Sofia acaba per plantejar-se la necessitat d'entendre. A això l'ajudarà Alberto Knox, un misteriós personatge que li anirà presentant-li successivament les idees dels grans filòsofs europeus. En un to de novel·la de misteri, Sofia anirà construint la seva identitat, i descobrint la complexa i fascinant búsqueda de la veritat. Der Spiegel ha dit que el món de Sofia es "un nou i soprenent èxit literari, el més important desde el misteri monàstic erudit de Umberto Eco amb el nom de el nom de la rosa" – algunes tendències

El món de sofia, una novel·la sobre la filosofia escrita pel noreuc Jostein Gaarder, s'ha convertit en un fenomen cultural a Centroeuropa que va més allà del best-seller al us. Un enigmàtic professor, Albert, i una adolescent, Sofia, construeixen el fil narratiu, en el qual sorgeixen preguntes sobre l'origen del món i la història de la filosofia, desde els Presocràtics fins a Jean Paul Sartre. Al comentar l'èxit del seu llibre, del qual ja ha venut 7500000 exemplars a Alemania.. El món de sofia, es un llibre dedicat a Plató.

A través de l'amistat d'una adolescent de quinze anys amb un misteriós professor, es va entrellaçant una història de misteri conjuntament amb Jostein Gaarder va lograr crear best seller d'èxit mundial escrivint en un llenguatge accessible, senzill i, el més valios, entretingut sobre la història de la filosofia, la "mare" de totes les ciències.

Es tracta d'una novel·la i en ella es pot fer una diferenciació entre el que és la pròpia novel·la i el que és el curs de filosofia. En aquest curs es dona un repàs a la filosofia des dels seus inicis a Grècia fins els nostres dies, però aquest resum abastarà fins el Renaixement i breument el Barroc (inclòs). L'escriptor d'aquest curs és un

filòsof que intenta que la protagonista, Sofia, aprengui el que és la filosofia. El curs de filosofia comença quan el filòsof pregunta a Sofia ¿Què és la filosofia? li explica que és el més important perquè quan tenim totes les necessitats cobertes el que necessitem és trobar una resposta a qui som i perquè vivim, i pot ser que mai trobem la resposta però si sabem que existeix una solució i per a això la nostra capacitat de sorpresa no deu ha de ser modificada, ha de mantenir-se tal com estava quan érem bebès, perquè d'aquesta manera tot ens sorprendrà i ens preguntarem el per què de les coses.

La filosofia és una nova manera de pensar que va sorgir a Grècia l'any 600 a. C., era una època en la que abundaven els mites, que eren relats sobre Déus que pretenien explicar el principi de la vida. En el 700 a.C. Homer i Hesíodo van passar un paper dels mites grecs i al fer això es va poder discutir sobre ells i per primera vegada es va dir que tal vegada els mites tan sols fossin imaginacions humanes. Durant aquesta època a Grècia es va donar la esclavització, el que va afavorir que els ciutadans tinguessin més temps atura pensar, d'aquesta manera van sorgir els primers filòsofs, se'ls va cridar els "filòsofs de la naturalesa", perquè es van preocupar abans de res de la naturalesa, es van preguntar ¿Com era possible que l'aigua es transformés en peixos?, entre unes altres coses. Aquests filòsofs van arribar a la conclusió que tot procedia d'una matèria primera, d'aquesta manera la filosofia es va separar de la religió.

Tales de Mileto opinava que l'origen de totes les coses era l'aigua, Anaximandre també va viure en Mileto i pensava que hi ha molts móns més, a part del nostre, i pertanyen a alguna cosa al que va cridar "l'indefinit". L'altre filòsof de Tales va ser Anaxímenes i opinava que l'origen de tot era l'aire o la boira. Tots aquests filòsofs creien que havia d'haver una matèria primera, però el que no sabien era com podia canviar, a aquest problema se li va cridar "problema del canvi". Parménides pensava que tot el que hi ha havia existit sempre, això era molt corrent entre els grecs, però Parménides sabia que la naturalesa mostra canvis constants si la hi observava amb els sentits, però això no concordava amb el que li deia la raó, d'aquesta manera de pensar se li crida racionalisme, és a dir, sol utilitzar la raó. Heràclit tenia una opinió contrària, ell deia que "tot flueix", que tot canvia. i serà Empédocles el que surti d'aquest embolic afirmant que calia rebutjar la idea d'una sola matèria primària, perquè segons ell havia varies matèries (terra, aire, foc i aigua) que barrejades donaven lloc als canvis que hi ha en la naturalesa i el que fa que aquests elements s'uneixin és "l'amor" i que se separin "l'odi".

L'últim filòsof de la naturalesa va anar Demócrit (aproximadament 460–370 a. C.) estava d'acord amb els seus predecessors i suposava que tot estava compost per unes peces molt petites cridades àtoms (Teoria atòmica). Demócrit pensava que no havia cap força que els unís, ja que no creia en sols que en el material, a això li vam cridar materialisme.

Després dels "filòsofs de la naturalesa" segueix un període en el que s'acaba el misticisme.

Atenes es converteix en el centre cultural del món grec i la filosofia va prendre un rumb nou, gràcies als sofistes, aquests es van interessar per l'ésser humà i pel seu lloc en la societat. Els sofistes van crear amargs debats en la societat ateniense, assenyalant que no havia "normes absolutes" sobre el que és correcte o erroni i va anar Sòcrates el que va intentar mostrar que sí existeixen algunes. Sòcrates (460–399 a.C.) es va caracteritzar per no escriure res i per conversar amb la gent amb la que es trobava. Plató va anar el seu deixeble i és gràcies a ell pel que coneixem les idees de Sòcrates.

Sòcrates no es considerava un sofista, es considerava un filòsof perquè ell sabia que hi ha moltes coses que no entèn i això li feia més sabi, no obstant això els sofistes cobraven per les seves explicacions i creien saber-ho tot. Pensaven que la cosa del que és bo o dolent, és alguna cosa que flueix. Sòcrates no podia acceptar aquest punt de vista, i opinava que havia unes regles totalment bàsiques i eternes atura el que és bo i el que és dolent. El seu alumne va anar Plató, la mort de Sòcrates va provocar una profunda impressió en ell que transformaria l'adreça que prendria tota la seva activitat filosòfica.

Plató va fundar una Acadèmia i gràcies a ella tenim constància de tots els seus escrits, l'activitat predominant en ell era el diàleg. A Plató li interessava la relació entre l'etern i l'inalterable, com als sofistes i a Sòcrates, i també que no existeixen unes matèries primeres que no es dissolen, però la diferència entre els sofistes i Sòcrates d'una banda i Plató, quant al que és etern que inalterable, és que atura Plató l'etern són els models espirituals o abstractes i aquests models es troben en una realitat diferent. Atura Plató tot el que existeix en el

món dels sentits existeix, no obstant això, en el món de les Idees tot roman. El mateix pensava sobre l'ésser humà, creia que estava format per dos parts, el cos, que pertany al món dels sentits, i l'ànima, que pertany al món de les Idees i a més l'ànima ja existia abans de ficar-se en el cos, i abans de ficar-se està surant en el món de les Idees. La seva filosofia era racionalista. Aristòtil va arribar a l'Acadèmia de Plató quan tenia 61 anys, no sols va anar un gran filòsof sinó que també va ser un gran biòleg ja que va dividir al món animal en diferents classes, vertebrats, invertebrats, etc.

Aristòtil pensava que el cos i l'ànima eren una unió, que la raó i els sentits són igual de fiables i que la naturalesa és el veritable món, tot això contrariava al que venia dient Plató, també opinava, sense estar en desacord amb Plató, que tot el que tenim de pensaments i idees ha entrat en la nostra consciència a través del que hem vist i sentit, que tenim una capacitat innata per ordenar les nostres sensacions, que la raó és la nostra característica més destacada, que la realitat està composta d'una sèrie de coses individuals que constitueixen en un conjunt de matèria i forma. Segons Aristòtil la forma de l'ésser humà és que té una ànima vegetal, un animal i uneix la racional.

També opinava que l'home era un animal polític, perquè sense la societat que ens envolta no som éssers veritables i finalment creia que la dona era un ésser imperfecte, era un home "imperfecte" i pertant creia que l'home era perfecte. L'helenisme va anar en una època en la que es van esborrar totes les fronteres entre els diferents països i ara totes les idees filosòfiques, religioses i científiques es barregen, a això se li crida sincretisme. Durant aquesta època la filosofia no va tenir un gran auge, no va sorgir cap figura important. L'any 400 a.C. Antístenes, que va ser alumne de Sòcrates, va iniciar un nou moviment, que es fonamentava que la veritable felicitat no s'arribava amb cuspis luxoses o amb el poder, amb neda que sigui tan fortuït i vulnerable com això, als que opinaven d'aquesta manera els va cridar cíncics. Cent anys més tard van sorgir els estoics, liderats per Zenó que va ser cínic, que pensaven que l'ésser humà era com un minicòsmos reflex del macrocòsmos. I estaven d'acord amb els cíncics que calia lliurar-se del tot del luxe. Epicúreo va fundar cap a l'any 300 a.C. una escola a Atenes, va desenvolupar l'ètica de Aristipo, que consistia en arribar al màxim plaer sensual, i la va combinar amb la teoria atomista de Demòcrit. El neoplatonisme va ser la corrent més destacable de la humanitat i estava inspirada en la teoria de les Idees. Plató va anar al neoplatonista més important, ell pensava que el món estava en tensió entre dos pols, en un es troba la llum divina i en un altre la foscor total, l'ànima està il·luminada per aquesta llum, i la matèria és la foscor. Llavors va aparèixer Jesús de Natzaret, ell era el "Mesías", molts altres van arribar abans que ell i van dir pràcticament el mateix però ell va dir que era fill de Déu i va donar una nova visió del món, va dir que no es devia donar l'esquena a les prostitutes, duaners corruptes i enemics polítics del poble perquè tots som just davant Déu si es dirigeixen davant Ell i li demanen perdó, entre altres coses. Tot això és molt revolucionari per a l'època i és molt contrari al que es venia dient.

L'Edat mitjana és una època en la que el Cristianisme es consolida en tot l'Imperi Romà i aquest s'esfondra. Es pot dir que l'Edat mitjana era una època en la que l'església tenia molt poder, controlava l'ensenyament i era de poca brillantor filosòfica.

A mesura que la filosofia i la ciència es van anar independitzant de la teologia, anava sorgint una nova devoció cristiana. Ara la relació de l'individu amb Déu es tornava molt més important que la relació amb l'església i es van produir una sèrie de reformes, com la de Lutero. Al Renaixement li va seguir el Barroc, també caracteritzat per la mateixa vitalitat i ambient positiu. Era una època de contrastes irreconciliables. Es van difondre frases com la de "Carpe Diem", viu el moment, recorda que vas a morir, el que vulgues dir que era una època en la que s'afirmava que gens és etern i sol és Déu l'única cosa que perdurará sempre. Algunes persones pensaven que l'existència era de naturalesa espiritual, a ells se'ls crida idealistes, el punt de vista contrari és el materialisme, que redueix la matèria en magnituds físiques concretes i que va sorgir amb Demòcrit. El renaixement va ser una època que va donar lloc a una nova visió del món, es considerava a l'home com algo gran i valuós, es tractava d'un individualisme, per això i perquè deien que som éssers únics. Va ser una època de renaixement en tots els aspectes, arquitectura,... a les persones que apoiaven aquest fet cultural se'ls anomenaven humanistes i als que ho volien se'ls deia antihumanistes, eren supersticiosos, creien en la magia i en les bruixes. Durant el renaixement es va crear un mètode científic que consistia en investigar la naturalesa amb els propis sentits, això va donar lloc a la "visió heliocèntrica del món", "lleis de l'inèrcia". Desde el renaixement l'home ha tingut que habituarse a la idea de que viu la seva vida en un planeta casual a l'imens espai. Alberto Knox, un misteriós personatge que li anirà presentant-li

successivament les idees dels grans filòsofs europeus:

TALES

Tales de mileto: filòsof grec en mileto, va ser el fundador de la filosofia grega, i està considerat com un dels set sabis de Grècia. ell va arribar a ser famós pels seus coneixements d'astronomia després de precedir al eclipse de sol que va ocórrir el 28 de maig del 585 a.C. es diu també que va introduir la geometria a Grècia. Segons Tales, el principi original de totes les coses es l'aigua, de la uq tot procedeix i a la que tot torna altra vegada. Abans de Tales, les explicacions de l'univers eren mitològiques, i el seu interès per la substància física del món marca el naixement del pensament científic. Tales no va deixar escritors; el coneixement que es te d'ell procedeix del que es conta en la Metafísica d'Aristòtil.

MILETO

Filosof grec. Va ser deixeble de Anaximandre. Al contrari que el seu mestre, que es creia que una substància primordial il·limitada, Anaxímenes va considerar a l'aire com el principi o element fundamental de totes les coses, a partir del qual sorgeixen l'aigua i la terra per condensació progressiva, i el foc per rarefacció. Suposa que el aire està perpetuament en moviment i l'atrubeix la vida, donant-li un caràcter diví i fent-lo d'ell l'origen i la terra per condensació progressiva, i el foc per rarefacció. Anaxímenes va observar de la llum lunar i va suposar que es devia al pas dels rajos solars a través de l'aire compacte. També se li atribueix el perfeccionament dels quadrants solars que va inventar el seu mestre. Va escriure diferents tratas que van influir molt amb el desenvolupament de la filosofia grega, però que avui han desaparegut, conservant únicamant vários paisatges citats per altres autors.

PITÀGORES

És un dels més importants filòsofs del món antic al fundar una escola que va durar més de deu sigles. L'escola es va establir en Crotona, ja que Pitàgores va tenir que fugir de Samos escapant de la tirania de Polícrates. En l'escola pitagòrica es va desenvolupar una important activitat política en defensa de l'aristocràcia que va provocar una contundent reacció popular que va motivar l'incendi de l'institució i l'assassinat de la major part dels seus membres. Pareix que el mestre va aconseguir escapar amb vida per a morir al poc temps amb Metaponte. La filosofia pitagòrica busca l'harmonia i l'ordre del món amb els nombres pel que fonamenta el coneixement de la matemàtica, la física, l'acústica o l'astronomia. Els nombres tenen significats simbòlics. Reconeixen l'existència d'oposicions d'n neix l'harmonia pròpia del cosmos, manifestada amb els acords musicals. A l'escola també es va desenvolupar la teoria de la metapsicosis basada en la transmigració de les almes.

EUCLIDES

L'obra més famosa d'aquest es diu "elementos" i als seus tretze llibres recull tot el que la geometria grega havia aconseguit conèixer. Desconeixem la majoria de les seves dades biogràfiques, encara que tenim coneixements de la seva estada a Alexandria al servei de Ptolemeu I, creant a la ciutat egípcia una escola matemàtica de primer ordre.

SÒCRATES

"només sé que no se res", no nega la possibilitat d'accés al coneixement per part de l'home, i és que Sòcrates mai va escriure cap obra. Els seus deixebles Xenofont i Plató van escriure molt sobre el seu mestre, però donant-ne visions diferents. Aristòtil presenta un Sòcrates preocupat només per temes de teoria socràtica. Sòcrates serà el que apareix en els primers escrits de Plató, en concret l'Antropologia de Sòcrates.

Segons Plató Sòcrates es diferencia radicalment amb els sofistes: n'és el crític i polemitzador: en rebutja tant l'escepticisme com el relativisme. L'optimisme envers la raó humana (creure que la raó humana existeix), el duu a creure en l'existència de lleis estables, lleis que es poden descobrir. El mètode socràtic és l'art del diàleg, l'art de fer preguntes adequades conduint la discussió cap a un objectiu determinat. Ell utilitza dues potents eines o recursos: la ironia i la contradicció. Ironitza qualsevol persona que està segura del seu saber. L'ètica socràtica; l'home bo o dolent ho és per criteris interns, no pel reconeixement públic que tingui (tu ets com és, no com la gent digui). La revolució ètica de Sòcrates rau en el fet de donar la darrera paraula de la moralitat no a l'opinió pública sinó a la pròpia consciència.

LEIBNIZ

Un dels pensadors racionalistes amb més universitat d'interessos; posseïa una ment polifacètica creadora, i en les seves obres tractà pràcticament tots els coneixements humans. No tan sols investigà en els àmbits de la filosofia, teologia, matemàtica, física, lògica, economia, història natural,... fins i tot se'n conserven manuscrits amb receptes de cuina. Així, doncs, féu aportacions diverses al coneixement humà. Teoria del coneixement; ell accepta la importància dels sentits en el procés del coneixement. Ara bé, també considera que la ment imposa certes marques innates, com si la nostra ment fos un bloc de marbre les vetes del qual mateix; quan l'escultor treballa el marbre, aquestes vetes innates s'hi mostraran.

Ell accepta l'existència d'elements innats, com ara la idea de Déu, els principis d'ordre moral, els primers principis lògics i matemàtics, determinats impulsos i tendències,...; fins i tot considera innata la persistent inquietud humana que ens mena a l'activitat

PLATÓ

Va néixer a Atenes i va morir als seus 80 anys. El seu pensament evolucionà constantment al llarg de la seva dilatada vida. S'inspirà amb el model espartà, per això podem dir que el seu pensament es troba en tensió entre dues formes oposades de concebre la vida. Va ser deixeble de Sòcrates.

L'herència de Sòcrates no es limita a la influència que tindrà la seva mort en el canvi de rumb. Un dels aspectes en què és més evident aquesta influència és en la concepció de la filosofia com una activitat dinàmica en què de la mútua interacció podia sorgir la veritat. Recordem que Sòcrates no va escriure cap obra filosòfica, precisament perquè considerava l'escriptura com a lletra morta incapaç de mostrar el camí de la veritat i, per tant, preferia el diàleg autèntic amb els seus ciutadans. En canvi, Plató sí que va escriure, i es conserven

moltes de les seves obres. Ara bé, quasi totes les obres que ens han arribat són diàlegs. El món de les idees i el món de les coses; veure amb els ulls de la ment és conèixer els models, les formes, l'essència de les coses, allò que tenen en comú tots els objectes del mateix tipus: la seva idea.

ARISTÒTIL

Constituïa una petita però ambiciosa potència, els monarques guerrers de la qual somniaven expandir el seu territori i a obtenir un reconeixement que no tenien, Atenes, civilitzada i democràtica, considerava Macedònia una terra de seibàrbars i se la mirava amb desconfiança. Entre els filòsofs d'Occident es troba Aristòtil. Als seus 18 anys es va traslladar a Atenes per continuar la seva formació, ingressat en l'Acadèmia de Plató on va permanèixer uns 20 anys, fins a la mort del mestre. En aquest moment va decidir abandonar Atenes per viure en una comunitat platònica organitzada a Asso, desde on va anar a Mitelene. En aquesta ciutat va rebre el crít de Filipo de Macedònia per a educar al seu fill, Alejandro. Una vegada el gran Alexandre va accedir al tro macedoni, Aristòtil va regressar a Atenes on fundaria una escola pròxima al temple d'Apolo licio d'on agafarà el nom de liceu. També s'anomenaria escola peripatètica, ja que el mestre impartia algunes lliçons passejant.

EMPEDOCLES

Ell serà un dels humanistes més importants de l'antiguitat. El seu interès per la filosofia, la física o la poesia el van portar a disfrutar de l'estima de la majoria dels estadistes del seu temps, que li van sol·licitar ajuda en algunes ocasions. La seva habilitat retòrica serà molt estimada, viatjant per la majoria de les ciutats gregues exponer els seus plantejaments. Per a ell existeixen quatre principis fonamentals: aigua, aire, foc i terra. Dos forces contràries i eternes són les responsables de l'unió o la separació dels elements: l'amor i l'odi. Gràcies a l'amor s'arriba a la unitat, mentre que l'odi generaria lacció contrària. El naixement i la mort no existeixen, ja que són els objectes dels que sorgeixen o acaben; els elements primaris són eternals.

ANAXIMANDRE

Membre de l'escola de Tales de Mileto, ell aportarà la visió de la naturalesa dirigida per lleis contants, al temps que desenvoluparà una espècie de teoria de l'evolució partint d'un principi indeterminat, indestructible i immortal del que sorgeixen les coses oposades, germen de la terra, dels animals i de l'home.

JENÓFANES

Va ser expulsat de Colofon, la seva pàtria, i va iniciar una vida errant fins que se li va establir a Elea on va desenvolupar la major part de la seva obra. Als escassos escrits conservats fa una ràpida crítica del antropomorfisme religiós grec, considerant que si els animals pogueren parlar, els déus tindrien forma animal. Ell planteja l'existència d'un déu únic i omnipotent, amb la seva ment regirant el món, ja que la sabiduria és més important que la força.

HERACLIT

Poques dades ens queden sobre la vida d'un dels filòsofs més importants del món antic, especulant-se sobre l'origen real o aristotèlic. Degut a la seva despesa fins a la vida política, es va retirar a les muntanyes on va dedicar la seva vida a la meditació. La seva filosofia se estructura en que la realitat consisteix en un devenir, no en un ésser, en la varietat. L'origen d'aquest moviment continu és el foc, a l'igual que es origina de totes les coses. El moviment i el foc seran els promotors del ritme amb que es funda l'ordre i la raó del món. Considera que "la guerra és el pare de totes les coses", ja que la constant batalla provoca el moviment i el moviment de les coses

DEMOCRIT

No són massa les dades que hi ha d'aquest, el màxim representant del atomisme antic. Tampoc es pot afirmar amb exactitud el nombre d'obres que va realitzar. Per a ell els principis de la realitat de les coses són el ple i el buit. El ple estaria compost per un nombre infinit i indivisible d'àtoms que careixen de determinació qualitativa, encara que si el manifesten diferències quantitatives.

ZENÓ

El moviment i la multiplicitat seran els arguments fundamentals de la filosofia de Zenó, el màxim representant de l'escola eleàtica. El seu plantejament més famós és el d'Aquiles i la tortuga on es defineix que el més ràpid corredor de la història grega mai pot arribar a una tortuga si Aquiles concedeix l'animal una ràpida ventajeta. Va ser deixeble de Parmènides.

AQUILES

El més famós heroi de la Guerra de Troia era el bell Aquiles, fill de Peleu i de la ninfa Tetis. Per a fer-lo invulnerable, la seva mare va decidir submergir en la laguna Estigia agarrant-lo pel taló dret, la seva única part vulnerable. Com capdell dels mirmidons va participar amb la guerra, enfrontant-se en nombroses ocasions al seu jefe Agamemnon i donant la mort a Hèctor i a Menon. Després de derrotar als troians davant les muralles de la ciutat, Paris li va disparar una fletxa que va acertar al seu punt vulnerable gràcies a l'ajuda d'Apolo. Les seves cendres es van guardar amb una urna que contenia les del seu amic Patroclo.

ANAXAGORES

Atret per la política cultural desenvolupada per Pericles, ell es va instal·lar a Atenes. A la capital de l'Àtica va fundar una escola filosòfica, conseguint una gran fama, però el declivi de Pericles va motivar que el filòsof fos acusat d'impietat. La raó d'aquesta acusació és que la seva filosofia no reconeixia el caràcter diví ni tampoc el sol ni la lluna. Per a explicar els canvis en les coses, ell va introduir el concepte de l'infinitament petit que mesclat en un principi de mode caòtic, serà regulat el seu ordre pel intel·lecte. Va aconseguir escapar d'Atenes i es va refugiar en la Jònia on va morir.

PROTAGORES

Per a ell "l'home es la medida de totes les coses" va manifestar en les seves obres. Considera que es impossible arribar la veritat, conseguint solament l'opinió més favorable i útil. S'autodomina sofista i és el promotor d'aquesta important escolta on va destacar com mestre de la virtut. A l'afirmar que "la virtut es la destresa forta" es manifesta dins de l'esceptisme.

GORGIAS

Va recórrer un bon nombre de ciutats gregues on va desenvolupar les seves tesis, sent tres les més destacades: res existeix; si alguna cosa existeix, és l'ésser humà no el coneix; si el coneix, no és comunicable. La seva obra més important es la titulada "sobre l'ésser o sobre la naturalesa".

DESCARTES

Matemàtic i filòsof.

El problema que ben aviat preocupà a ell va ser el de la fonamentació del coneixement. Reconeixia molt errors que al llarg dels segles havien estat presentats i defensats com a veritats inqüestionables. Ara bé, la raó humana és una eina valuosa i eficaç.

La ciència té un mètode que li permet la seguretat en el coneixement, però a la filosofia li manca un mètode adequat. Ell introdueix un mètode en la filosofia, per tal de dotar a la raó humana d'un criteri de veritat definitiu i inapel·lable. "res del que veig és segur"

SPINOZA

Va ser un pensador perseguit a causa de les seves idees. La seva visió de la natura i de déu provocà que l'expullessin, l'any 1656, de la comunitat jueva de la qual formava part.

Ell parteix de la definició cartesiana de substància; recordem que, per a Descartes, aquesta era una realitat que existeix de tal manera que no necessita cap altra realitat per a existir. A partir d'aquesta definició, ell conclou que només existeix una sola substància, no tres: el jo pensant i la matèria extensa necessiten la substància infinita: existeixen per obra de Déu: per tant, només Déu correspon exactament a la noció de substància. Aquesta única substància és Déu, és una realitat que s'identifica amb la natura, tal com expressa la fórmula d'ell. Aquesta realitat que podem anomenar déu o Natura és infinita i té infinits atributs, dels quals nosaltres en coneixem dos: l'atribut del pensament i l'atribut de l'extensió.

HOBBS

Va viure de ben a prop en avatars polítics. En els conflictes entre el rei Carles I i el Parlament, prengué un decidit partit a favor del se a parís quan les coses anaven malament pel monarca.

La teoria política de Hobbes comporta un capgirament de la perspectiva tradicional: el poder no té un origen diví sinó que prové de la voluntat dels homes mateixos. Aquest replantejament polític és conseqüència d'una nova concepció de l'home. Segons Hobbes, els éssers humans són essencialment iguals, i no han nascut predeterminats per a dur a terme tasques diferents en funció d'aptituds diferents. El cert és que els homes gaudeixen de possibilitats semblants, no en el sentit que siguin estrictament iguals en capacitats, sinó que en conjunt tots tenen similars possibilitats d'aconseguir els seus objectius: el qui està menys dotat d'astúcia aconsegueix per la força que un altre assoleix amb la seva intel·ligència.

LOCKE

El 1667, ell fa amistat amb Ashley, comte de Shaftesbury, una amistat i col·laboració que perduraran fins a la seva mort el 1704. L'elevada posició social del comte li obrí les portes dels ambients socials, polítics i intel·lectuals més prestigiosos d'Anglaterra. Ara bé, aquesta relació que tants beneficis li comportarà també li ocasionà greuges quan Ashley entrà en desgràcia a causa de les seves idees polítiques. L'oposició a l'absolutisme reial dels Stuart i el suport a un Parlament fort i amb competències el van dur a l'exili. La teoria de Locke es troba, d'una banda, molt a prop de la de Hobbes, però també a les antípodes del seu absolutisme. Per a Locke, l'origen i legitimació de l'Estat es fruit d'un pacte entre els individus que formen la societat. De fet, la convivència en societat no s'entén si no hi ha un consentiment per part dels seus membres. Ara bé, aquest contracte, mitjançant el qual es legitima l'Estat, no comporta la renúncia als drets personals ni a la justificació de l'absolutisme.

KANT

Un cop acabats els estudis universitaris, exercí de preceptor de joves de la noblesa prussiana. Poc després esdevingué professor de la Universitat de Königsberg, activitat que no abandona fins a la seva jubilació. Ell demostrà una formació integral i enciclopèdica, ja que donà cursos regulars de les matèries més diverses: lògica, matemàtica, antropologia,...

Kant insatisfet tant amb el dogmatisme dels racionalistes com amb l'esceptisme d'alguns empiristes, adopta com seva la qüestió pendent de la Modernitat: com és possible el coneixement? Trobà una solució en una concepció del coneixement que era una síntesi que acceptava, en part, el que deien tots dos corrents.

HEGEL

Ell es va sentir seduït pel món grec, i alhora llegí moltes obres filosòfiques d'autors més recents, com ara Locke, Hume, Kant, Spinoza, ... un cop acabats els seus estudis universitaris de teologia i filosofia. Hegel exercí com a preceptor privat.

Els tres moments de la dialèctica: afirmació: és la posició inicial, ja sigui una idea o bé un esdeveniment. Però tota posició conté, en el seu interior, un oposat. Pensar en l'ésser, en el que és, ens fa pensar també en allò que no és, en el no-ésser.

Negació: tota posició comporta una negativitat interna, la necessitat de reconèixer la negació l'afirmació anterior, ja que la realitat és conflicte i contradicció. Negació de la negació o reconciliació (síntesi): la reconciliació dels elements en una unitat superior. El reconeixement de l'esdevenir com a superació de l'ésser i el no-ésser.

ANAXIMENES

Va ser deixeble d'Anaximandre. Al contrari que el seu mestre, que creia que una substància primordial il·limitada, Anaxímenes va considerar l'aire com el principi o element fonamental de totes les coses, a partir del qual sorgeixen l'aigua i la terra per condensació progressiva, i el foc per rarefacció. Va suposar que l'aire està perpètuament en moviment i li va atribuir vida, donant-li un caràcter diví i fent d'ell l'origen dels déus. Anaxímenes va observar l'espectre (arc iris) de la llum lunar i va suposar que es devia al pas dels rajos solars a través d'aire compacte. També se li atribueix el perfeccionament dels quadrants solars que va inventar el seu mestre. Va escriure diversos tractats que van influir molt en el desenvolupament de la filosofia grega, però que avui han desaparegut, conservant-se únicament diversos passatges citats per altres autors.

HUME

La teoria de Hume depèn del psicologisme de Locke però no és empirista com la d'aquest, ni espiritualista com la de Berkeley, però segueix sent una psicologia de la naturalesa humana. Distingeix entre idees veritables i falses: –Si les idees depenen de l'experiència són veritables.–Si van més allà del que puc conèixer so fals.

Segons Hume l'innat es pot entendre de diverses maneres; quan alguna cosa pertany a la naturalesa humana i l'home la fa personal diem que és innata.

Segons Locke atura fer la teoria del coneixement cal partir de les idees, que són de sensació, de reflexió i mixtes. Podem distingir dos classes d'idees de reflexió: de percepció i volicions.

*Hume no aquesta d'acord amb aquesta classificació perquè això implica que les sensacions són inconscients però també són percepcions les de sensació.

DESCARTES

El seu pensament: En Descartes, el pensament té un significat molt ampli: anomena qualsevol activitat de la ment, tant intel·lectual com volitiva i afectiva.

Les idees: Descartes divideix els pensaments en idees d'una banda i sentiments, actes de voluntat i judicis, per una altra. Les primeres són els fets de consciència més simple: són com imatges que representen coses; els segons són més complexos, doncs en ells hi ha algun tipus de representació acompanyada sempre per la representació de les coses.

Evidència de les idees. Claredat i distinció: Des del punt de vista de la seva evidència, les idees es divideixen en clares i fosques; i les clares en distintes i confuses. Una idea és clara quan transparenta les coses i fosca quan les oculta. Una idea és distinta quan està separada de qualsevol altra idea, de manera que pugui ser definida; si no admet definició, llavors, encara que sigui clara resultarà confusa

CONCLUSIÓ

Al meu entendre està equivocat en quan pensa que és una llàstima que la visió de la dona d'Aristòtil sigui la que s'hagi estès perquè tal vegada hagi estat la idea que més hagi agradat a tot el món i hagi estat la que s'ha difós.

Crec que és massa fantàstica una part en la que Sofia aconsegueix tenir una visió mística en tan sol uns minuts

quan altres persones poden trigar anys.

No he trobat més cuses dolentes perquè el llibre explica molt bé totes les tendències que succeeixen en tot el món i al llarg del temps. A més la parte que és novel·la està molt ben duta i afegeix intriga al llibre.

Get Your Private, Free E-mail from MSN Hotmail at <http://www.hotmail.com>.